

Palosaaren yliopistoalue: merenrantakampus ydinkeskustan tuntumassa

Vaasan yliopiston uudisrakennushanke on ollut vireillä 1980-luvun alusta lähtien. Kauppakorkeakouluna toimintansa v. 1968 aloittanut korkeakoulu oli saanut aluksi käyttöönsä entiset Vaasan kauppaoppilaitoksen tilat Raastuvankadun varrelta (yliopiston nykyinen päärakennus) ja 1970-luvun puolessa välissä lisätilaa viereisen tontin uudisrakennuksesta (ns. kirjastorakennus).

Kauppakorkeakoulua varten suunnitellut ja rakennetut tilat olivat kuitenkin täyttyneet 1980-luvulle tultaessa. Kun korkeakoulun toimialaa oli samanaikaisesti laajennettu käsittämään myös humanistisia tieteitä ja yhteiskuntatieteellistä alaa ja odotettavissa oli näin korkeakoulun toiminnan voimakas kasvu, oli selvää, että toimitilaa tarvittiin nopeasti ja runsaasti lisää. Tehdyt selvitykset osoittivat, että riittävää lisätilaa ei ollut rakennettavissa tai muuten hankittavissa korkeakoulun läheisyydestä.

Ratkaisuksi muodostui kokonaan uuden korkeakoulualueen rakentaminen ydinkeskustan tuntumaan Palosaarelle, entisen Puuvillatehtaan alueelle. Arkkitehtikilpailun voittaneen kilpailuehdotuksen "Setterbergin kampa" ja siihen perustuvan suunnitelman I rakennusvaihe on nyt edennyt toteutumisasteelle.

Rakennustyöt yliopiston uudella kampuksella Vaasan Palosaarella aloitettiin maljan kohotuksin 21. joulukuuta 1992. Urakkasopimukset puolestaan allekirjoitettiin 18. tammikuuta. Allekirjoittajina olivat apulaisjohtaja Aarre Kijanen rakennushallituksesta ja toimitusjohtaja Karl Blomgren Pohjansepot Oy:stä.

Suunnittelun kestäessä korkeakoulu on edelleen kasvanut ja muuttunut yliopistoksi. I rakennusvaihe sisältää tilat kahdelle yliopiston neljästä tiedekunnasta: kaupallis-hallinnolliselle ja kaupallis-tekniselle tiedekunnalle. Yliopiston erillislaitoksista uudisrakennukseen muuttaa las-

kentakeskus. Yliopiston hallinto- ja tukipalveluista vastaava hallintovirasto saa niinkään tilat uudisrakennuksesta. Edelleen I rakennusvaiheeseen sisältyvät eräät keskeiset koko yliopistoa palvelevat tilat: suuret auditoriot, opiskelija- ja henkilökuntaruokat, huoltotilat ja ylioppi-

laskunnan käyttöön tulevat tilat.

Vaasan yliopisto on koko 1980-luvun kasvun ajan onnistunut turvaamaan toiminnalleen suhteellisen hyvät ja riittävätkin tilat. Ongelmana on kuitenkin ollut tilojen hajaantuminen eri puolille kaupunkia ja osan tiloista väliaikainen luonne. Uudisrakennuksen I vaiheen valmistuminen tuo ratkaisevan parannuksen asiaan. Yliopiston tilat ovat tämän jälkeen kahdessa pisteessä: Palosaaren uudella yliopistoalueella (uudisrakennukseen tulevat toiminnot ja Täydennyskoulutuskeskus Puuvillatehtaan entisessä konttorirakennuksessa) ja alueen välittömässä naapuruuksessa sijaitsevan Palosaaren yrityskeskuksen tiloissa (yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, viestintätieteet sekä tuotantotalous ja tietotekniikka) sekä yliopiston nykyisissä omissa tiloissa Raastuvankadun varrella (humanistinen tiedekunta, kirjasto, Länsi-Suomen taloudellinen tutkimuslaitos).

Suomalaiset yliopistot ovat joko kaupungin sydämessä sijaitsevia yliopistoja (esim. Helsingin yliopisto, Åbo Akademi) tai kaupungin ulkopuolelle rakennettuja kampus-yliopistoja (Oulun yliopisto, Lappeenranta teknillinen korkeakoulu). Valmiina Vaasan yliopistoalue tulee sisältämään hyvät puolet näistä molemmista malleista: omalle kampukselleen ruutukaava-alueelle sijoittuva yliopisto. Kun tähän yhdistyvät meren äärellä sijaitsevan alueen luonnonkauneus ja välitön yhteys muihin tietokeskuksiin (kaksi teknillistä oppilaitosta, lääninhallitus), ovat ainakin sijainnilliset olosuhteet parhaat mahdolliset, mitä yliopistolle voi ajatella. Vaasan yliopisto on uudisrakennuksensa myötä saamassa erinomaiset ulkoiset puitteet perustehtäviensä, tieteellisen tutkimuksen ja sen varaan rakentuvan opetuksen, toteuttamiseksi.

Ilkka Virtanen

Ympäristötutkimuksesta Merenkurkun yhteistyön avainalue

“Merenkurkun yhteistyö on ennen muuta ihmisten, ei valtioiden välistä yhteistyötä”, totesi professori Juha Tolonen Merenkurkun korkeakoulu-yhteistyön 10-vuotisjuhlaseminaarissa. Suotta ei juhlaseminaarissa myhäilty; yhteistyölle alkujaan asetetut tavoitteet on saavutettu. Yhteistyön rahoitus tulee tasavertaisesti Suomen ja Ruotsin puolelta ja toiminta on hyvin vakiintunut. Merenkurkun yhteistyö on havaittu toimivaksi, sillä esim. Nordplus-järjestelmää suunniteltaessa otettiin Merenkurkusta mallia.

Merenkurkun korkeakoulu-yhteistyön ydinalueet olivat aluksi luonnollisesti ne opetuksen ja tutkimuksen sarat, jotka olivat vahvoja Vaasassa tai Uumajassa: taloustieteet, opettajankoulutus, valtiotiede, kielet. Alusta asti oli mukana myös virkamiesvaihto.

Nykyisin Merenkurkun korkeakoulu-yhteistyössä liikkuu rahaa vuosittain noin 300 000 mk. Johtoryhmä, jonka puheenjohtaja on tänä vuonna professori **Rune Ingo** Vaasan yliopistosta, päättää rahojen jakamisesta kahdesti vuodessa. Toimintapolitiikka on valittu keskittyminen tiettyjen painopistealueiden tukemiseen. Joka vuosi mukaan tulee kaksi uutta tuettavaa aluetta ja tietty alue voi saada tukea kolmen vuoden ajan. Tällä hetkellä painopistealueet ovat monikielisyys ja kansainvälistyminen, esikoulunopettajakoulutus, hoitoalan koulutus, saksan kieli, suomen kieli, ekologia ja vesistöntutkimus sekä yrityksen taloustiede.

Esimerkiksi Merenkurkun yhteistyöprojektista käy valtio- ja yhteiskuntatieteilijöiden tutkimus ympäristöpolitiikan säätelymekanismeista. Itse asiassa projekti koskettaa ihmisiä paljon laajemmaltakin alueelta, sillä mukana on tutkijoita Vaasan ja Uumajan lisäksi Oslost, Århusista, Tallinnasta, Tartosta, Riiasta ja Vlnasta. Tavoitteena on tutkia rinnakkain seitsemässä maassa maa- ja metsätalouden ympäristöpolitiikkaan liittyvää ohjausta: suunnittelua ja lainsäädäntöä sekä taloudellista, tiedotuksellista ja organisatorista ohjausta. Hanke tuottanee myös ratkaisustrategioita kunkin maan ympäristöongelmiin.

- Tulevaisuudessa Merenkurkun korkeakoulujen yhteistyömuotoja voivat olla esim. yhteiset opintokonaisuudet, yhteiset ulkomaalaiset opiskelijat ja yhteisjulkaisut, visioi Vaasan yliopiston vararehtori Marianne Nordman.

HK